

SIRKUKSEN TIEDOTUSKESKUS – CIRCUSINFO FINLAND

YHTEENVETO VUODEN 2015 SIRKUKSEN ESITYS- JA KATSOJATILASTOISTA

Tilaston rakenne ja tilastoinnin kattavuus

Sirkuksen tilastoihin kerätään tietoa suomalaisen sirkuksen ammattilaisesityksistä. Sirkustilastoissa ovat mukana sekä sirkusryhmät, Circo – Uuden sirkuksen keskus että kiertävän perinteisen sirkuksen edustajana Sirkus Finlandia.

Sirkuksen esityskerta- ja katsojatilastointi on aloitettu vuonna 2006. Perinteinen sirkus tuli mukaan tilastoon vuonna 2007. Tilastoinnin piirissä olevien sirkusryhmien määrä on kasvanut tasaisesti: vuonna 2006 tilastotietoja saatiin viideltä ryhmältä, kun vuonna 2012 tilastointiin jo 20 sirkusryhmän esitystoiminta. Esitystoimintaa toteuttavat vakiintuneiden ryhmien lisäksi erilaiset työryhmät, minkä vuoksi tilastoivat toimijat vaihtelevat jonkin verran vuosittain. Vuoden 2015 tilastossa on mukana 18 sirkusryhmää, yksi sirkuskeskus, viisi työryhmää ja kaksi tuotantoyhteisöä.

Tilastossa näkyvät myös Tanssiteatteri Hurjaruuthin sirkusesitykset omalla rivillään, mutta niiden lukuja ei ole laskettu mukaan sirkusesitysten kokonaismäärään ja -katsojiin. Tanssiteatteri Hurjaruuthin koko esitystoiminta tilastoidaan tanssin tilastoissa.

Sirkusryhmien osalta tilastossa eritellään valtion avustuksen piirissä ja sen ulkopuolella olevien ryhmien toimintaa. Vuonna 2015 valtion toiminta-avustusta myönnettiin 10 sirkusryhmälle ja yhdelle sirkuskeskukselle. Valtion sirkusryhmien toimintaan myöntämät avustukset ovat Taiteen edistämiskeskuksen ja valtion esittävien taiteiden toimikunnan myöntämiä harkinnanvaraisia avustuksia. Osana sirkustilastoa julkaistaan ensimmäistä kertaa valtion toiminta-avustusta saavien sirkusryhmien taloustiedot.

Sirkustaiteelle on luonteenomaista, että esitykset tapahtuvat erilaisissa tiloissa ja konteksteissa. Sirkustilastossa tätä kuvaa esitysten jaottelu näyttämöteoksiin ja muihin esiintymisiin. Yhteistuotantoteosten osuus esityskerta- ja katsojamäärästä on myös eritelty omassa sarakeessaan. Kaikilta yhteensä-riveiltä ja -sarakeista on vähennetty toisen tilastoidun ryhmän kanssa tehtyjen yhteistuotantojen esityksistä syntyvät päällekkäiset esityskerrat ja katsojat. Osa vähennyksistä on merkitty vähennykset-riville, mutta osa on tehty suoraan esimerkiksi ryhmän oman rivin yhteensä-lukuun, minkä vuoksi laskemalla taulukosta lukuja yhteen ei välttämättä saa samaa tulosta kuin viivan alle on merkitty. Yhteistuotantojen lisäksi on vähennetty yhteisesityksistä ja keskinäisistä vierailuista syntyvät päällekkäisyydet.

Tämän tilaston piiristä puuttuu joitakin perinteisen sirkuksen toimijoita. Tilaston ulkopuolelle jää myös paljon mm. soveltavan ja sosiaalisen sirkuksen toimintaa ja nuorisosirkusten laaja esitystoiminta.

Esitys- ja katsojamäärät

Vuodelta 2015 tilastoitiin yhteensä 1.268 sirkusesitystä. Sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen osuus näistä oli yhteensä 1.027 esitystä.

Tilastoitujen sirkusesitysten yleisömäärä vuonna 2015 oli yhteensä 376.491 yleisökäyntiä. Sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan osuus tästä oli 178.042 yleisökäyntiä.

Vuonna 2015 sirkusryhmät ja sirkuskeskus järjestivät kotimaassa 495 esityskertaa (2014: 722), jotka keräsivät yhteensä 59.051 yleisökäyntiä (2014: 70.789) ja ulkomailta 532 esityskertaa (2014: 443), jotka keräsivät yhteensä 118.991 yleisökäyntiä (2013: 97.810). Edellisvuoteen verrattaessa sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan volyymit ovat kotimaan osalta laskeutuneet (esityskerrat -31%, yleisökäynnit -17%), mutta ulkomaiden osalta kasvaneet (esityskerrat +20%, yleisökäynnit 22%).

Sirkusryhmien toiminnassa on entistä enemmän monitaiteisia piirteitä. Jo aiempina vuosina on pyöritetty poikitaiteellista näyttämöä ja tehty elokuvatuotantoja. Näiden lisäksi vuonna 2015 yksi sirkusryhmä yhteistuotti tanssiteoksen, jota esitettiin sirkuskeskuksessa. Nämä yleisöt jäävät tämän esitystilaston ulkopuolelle.

Esitystoiminta ulkomailta

Sirkustoiminnan kansainvälisyyttä kuvaa se, että vuonna 2015 sirkusryhmien esitystoiminnasta yli puolet (53%) tapahtui maamme rajojen ulkopuolella ja yleisömäärästä yli kaksi kolmasosaa oli ulkomailta (69%). Vastaavat osuudet vuonna 2014 olivat reilu kolmannes esityksistä (38 %) ja yli puolet yleisömäärästä (58%).

Suomalaisten sirkusryhmien kansainvälinen esitystoiminta on alueellisesti huomattavan laajaa. Vuonna 2015 suomalaisten nykysirkusryhmien esityksiä nähtiin yhteensä 30 maassa: 20 Euroopan maan lisäksi Australiassa, Etelä-Koreassa, Japanissa, Kanadassa, Kuwaitissa, Madagaskarilla, Meksikossa, Panamassa, Uudessa-Seelannissa ja Yhdysvalloissa.

Ohjelmistot

Kantaesityksiä vuoden 2015 tilastossa mukana olevat 18 sirkusryhmää ja viisi työryhmää tuottivat yhteensä 33 kappaletta. Tilaston liitteenä on ohjelmistoluettelo.

Lisätietoa tilastoista löytyy Sirkuksen tiedotuskeskuksen verkkosivuilta osoitteesta www.sirkusinfo.fi.